

A SZAKDOLGOZAT KÖVETELMÉNYEIRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

AZ ALÁBBIK CSAK A LEGFONTOSABB SZABÁLYOKAT FOGLALJÁK ÖSSZE A SZAKDOLGOZAT ELKÉSZÍTÉSÉHEZ, EZÉRT FIGYELMESEN OLVASSA EL A HALLGATÓI KÖVETELMÉNYRENDSZER, TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT SZAKDOLGOZATRA VONATKOZÓ RÉSZÉIT IS!¹

Röviden a szakdolgozat tartalmi követelményeiről

Szakdolgozati témát csak az oktatók által felajánlott témák közül lehet választani kivéve, ha a hallgató indult az Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK) és témáját szakdolgozatként tovább szeretné vinni. Az oktatók által felajánlott témalista a [\[Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék \(kre.hu\)\]](https://kre.hu) oldalon érhető el.

A szakdolgozat felépítéséhez a következő szempontokat kell figyelembe venni: a bevezetésben pontosan meg kell határozni a vizsgált kérdést, problémát, területet és a dolgozat célját, illetve a szorosabban vett téma kifejtése előtt ismertetni kell annak elméleti hátterét, tágabb összefüggéseit. A téma kifejtése után a zárórész tartalmazza a dolgozat megállapításainak, a kutatás eredményeinek rövid összefoglalását.

Nem kötelező az empirikus kutatás. Amennyiben mégis empirikus kutatás témájú szakdolgozatot készítenek, akkor kvalitatív kutatási téma választása javasolt. Adatbázisok használata megengedett.

A nemzetközi specializációt választó hallgatók szakdolgozatának kell, hogy legyen nemzetközi vonatkozása.

Az OTDK-n fődíjat vagy első díjat nyert dolgozatot a témában illetékes tanszék/intézetvezető külön bírálattal jeles minősítéssel elfogadja, amennyiben az megfelel a szakdolgozattal szemben támasztott követelményeknek, és ha azt szerzője kéri.

Az idézés, a hivatkozás típusai, hivatkozási rendszerek

A szakirodalom és a források ismeretét a rájuk való közvetlen és közvetett főszövegbeli hivatkozások bizonyítják. A készített dolgozatban mindig pontosan, félreérthetetlenül kell hivatkozni. Pontosságon a forrásmegjelölést, visszakereshetőséget, félreérthetlenségen pedig a hivatkozás elejének és végének egyértelművé tételét értjük.

Általános érvényű figyelmeztetés: a nem jelzett idézet plagizálásnak minősül!

Plágium

Plagizálásnak minősül más személy munkájának, tényeinek, ötleteinek használata mind a szó szerinti, mind a tartalmi idézés megfelelő hivatkozás nélkül. Plágiumnak minősül továbbá más személy által készített dolgozat, írásmű megvásárlása, ellopása, kölcsönkérése és saját munkaként történő benyújtása vagy teljes bekezdések, fejezetek más munkájából történő kimásolása, és a szakdolgozatban, évfolyamdolgozatban vagy más írásműben önálló ötletként, megfelelő hivatkozás nélkül történő feltüntetése. Plágiumnak számít bármilyen szövegrész (minimum 2500 karakter egybefüggően vagy a dolgozat különböző részein széttagoltan) bemásolása – akár változtatásokkal is – a szerzők említése nélkül. Plágium bizonyítása esetén a szakdolgozat minősítése elégtelen.

Idézés és hivatkozás bemutatása alapvetően két módon történhet: **szó szerinti idézéssel és/vagy tartalmi idézéssel** (parafrázis formájában)

- A **szó szerinti** idézet idézőjelek („...”) közé kerül.
- A **tartalmi idézetek**, vagyis gondolatok kölcsönzése esetén nem kell idézőjelet kitenni.
- Amennyiben az **idézet** **belül** is van **idézet**, akkor úgynevezett "chevron" idézőjellel (»...«), kell jelezni. Pl. Petőfi írta apjáról: "Szemében »mesterségem« / Most is szálla még..."

¹ A Hallgatói Követelményrendszer, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) 77. és 77/A. §-a tartalmazza a szakdolgozatokra vonatkozó szabályokat. Lásd [Szabályzatok \(kre.hu\)](https://kre.hu)

Mindhárom esetben pontosan meg kell adni az idézet szerzőjét, és annak elérési forrását.

A **precíz hivatkozásnak formai szabályai vannak!** A hivatkozások, megjegyzések és az irodalomjegyzék alapegysége a bibliográfiai tétel. A bibliográfiai tétel adatai: szerző, cím, kiadó, megjelenés dátuma, ... stb.

Az idézések jelölésére leggyakrabban használt hivatkozási rendszerek

1. Hagyományos hivatkozási rendszer

Lényege, hogy az idézetek a szövegben, forrásmegjelölésük a **lábjegyzetben**, a lap alján találhatók. A szövegben jelezni kell (csillaggal, vagy számozással) a hivatkozást.

2. Szerző-évszám rendszer

Lényege, hogy a hivatkozott mű teljes bibliográfiai adatsorát csak egyszer, az irodalomjegyzékben kell teljes egészében leírni. A szövegben csak jelzésszerű hivatkozás szerepel. Ilyenkor a szövegben való idézés után zárójelbe tesszük a szerző nevét, az idézett mű megjelenési évszámát, valamint azt, hogy mely oldalon található. Pl. (Samuelson, 2000: 52-53) A többi (kötelező) bibliográfiai adatot az irodalomjegyzékben kell megadni.

Szó szerinti idézés hivatkozása: pl.: „Az interkulturális kommunikáció mint jelenség távolról sem új dolog.” (Hidasi, 2004: 33)

Tartalmi idézés hivatkozása: Gondolatok kölcsönzése esetén nem kell idézőjelet kitenni, elég zárójelbe téve feltüntetni a szerző nevét, a kiadás évét és az oldalszámot. (Samuelson, 2000: 52-53) Tartalmi idézés esetén nem feltétlenül szükséges megadni az oldalszámot, mert akár több oldal gondolatmenetét írhatja le néhány sorban. Elég ennyi: (Samuelson, 2000.)

Amennyiben egy szerzőnek több ugyanabban az évben megjelent munkáira hivatkozunk, a hivatkozásokat alfabetikus jelöléssel kell egymástól megkülönböztetni, pl.: (Angelusz-Tardos, 2000a), (Angelusz-Tardos, 2000b).

Statisztikai adatok, táblázatok, diagramok hivatkozása: Minden számszerű adatközlést hivatkozással kell ellátni, akkor is, ha általánosan közzismert számadatról van szó, pl.: Magyarország népessége 10,7 millió (KSH 1999, 12.)

A felhasznált szakirodalom-jegyzék készítésének szabályai

A felhasznált szakirodalom-jegyzékben minden olyan művet fel kell tüntetni, amelyre a törzsszövegben utalás található. A szakdolgozatban a szerző köteles összességében **minimum 10 könyvet és nyomtatásban megjelent tanulmányt/folyóiratcikket** felhasználni. Amennyiben ez a követelmény nem teljesül maradéktalanul, mert többségében online szakirodalom érhető el a témában, akkor ezt a tényt – a szakdolgozat témavezetőjével egyeztetve – fel kell tüntetnie a szakirodalom-jegyzékben. Amennyiben a szakirodalom-jegyzék nem tartalmaz elegendő forrást, a szakdolgozat érdemjegye elégtelen. A szakirodalom-jegyzék célja, hogy bemutassa, milyen anyagokat, szakirodalmat használt fel (és ismer) a dolgozat szerzője. Fel kell tüntetni minden egyes felhasznált forrást, függetlenül az alkalmazás mértékétől. A szakirodalom-jegyzék elkészítésénél alkalmazkodni kell a választott hivatkozási rendszerhez!

A hagyományos hivatkozási rendszerű dolgozat esetében alábbi példák az **egy – vagy többszerzős kötet, a külföldi szerző, a gyűjteményes művek (tanulmánygyűjtemény), könyvfejezetek, a folyóiratban szereplő cikk, valamint az Internetről származó információ** esetében:

Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula Kiadó, Budapest, 1994.

Griffin, Em: Bevezetés a kommunikációelméletbe. Harmat Kiadó, Budapest, 2001.

Frank, Lawrence K.: Taktilis kommunikáció. In: Horányi Özséb (szerk.), Kommunikáció II. General Press Kiadó, Budapest, 2003. 64-73. old.

Terestyéni Tamás: A pártok politikai hirdetése a 2008. március 9-ei népszavazás kampányában. Médiautató, 2008. (IX. évf.) 3. szám 45-68. old.

Kapitány Ágnes-Kapitány Gábor: Rejtjelek 2.

http://www.socio.mta.hu/.../Kapitany_Rejtjelek2_Modszer_tani_bevezetes. Letöltés: 2010. november 16.

A szakdolgozat formai követelményeinek néhány fontosabb eleme

A szakdolgozatot magyar nyelven kell megírni és megvédeni.

A szakdolgozat terjedelme **legalább 52.000 karakter szóközzel**, kb. 30 oldal (a terjedelemben a szövegmegnyitőbe illesztett képek, ábrák, idézetek, továbbá mellékletek, a szakirodalom- és a tartalomjegyzék **nem számítanak bele**). Maximális terjedelemben a minimális terjedelemben kétszerese. Szövegszerkesztéssel kell elkészíteni, tartalomjegyzékkel, szakirodalomjegyzékkel és jegyzetapparátussal kell ellátni.

Az oldalszámozásnak a jobb alsó sarokba kell kerülnie, az alsó, felső és a jobb oldali margó 2 cm, a sortávolság másfeles, a betűtípus „Times New Roman”, a betűnagyság 12-es. A köthetőség érdekében a lap bal oldalán 3 cm-es margót kell hagyni. A nyomtatás formája egyoldalas.

Határidők a szakdolgozattal kapcsolatban

- Szakdolgozati témát a **IV. aktív szemeszterben a szorgalmi időszak végéig** kell a NEPTUN-ban választani. Minden más esetben vagy utólagos választás esetén papíralapú kérelmet kell benyújtani. A kérelem nyomtatványa megtalálható a Tanulmányi Osztály letölthető nyomtatványai között, az utólagos választásra vonatkozó kérelem díjköteles.
 - A szakdolgozat témáját, várható címét (a téma bejelentésekor a szakdolgozat végleges címét nem kell még megadni) először a témavezető hagyja jóvá, majd ezeket az adatokat és a témavezető (konzulens) személyét a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék vezetője hagyja jóvá.
- **Téma- és/vagy témavezető váltása** papíralapú kérelemmel (a kérelem nyomtatványa megtalálható a Tanulmányi Osztály letölthető nyomtatványai között) lehetséges: a kérelem díjköteles (kivéve, ha a hallgató önhibáján kívül szükséges a módosítás) és új témabejelentést kell tenni, amelyhez a tanszékvezető és az új témavezető jóváhagyása is szükséges. **Témavezető váltása esetén ezzel egyidőben a korábbi témavezetőt is tájékoztatni kell a váltásról.** A téma és/vagy témavezető változás bejelentésének utolsó határideje az **V. szemeszterben a félévi vizsgaidőszak utolsó napja**.
- A hallgató a szakdolgozat készítése során **5 alkalommal** köteles a konzulens segítségét igénybe venni. A konzultációkat a konzulens aláírásával igazolja. A szakdolgozat benyújtásakor a hallgatónak az erre rendszeresített formanyomtatványon igazolnia kell a témavezetővel folytatott rendszeres konzultációt.
- Az elkészült szakdolgozat leadási határideje:
 - a tavaszi záróvizsga-időszakra történő jelentkezés esetén **április 15.**
 - az őszi záróvizsga-időszakra jelentkezés esetén **november 1. napját követő első munkanapjáig a kari hirdetmény szerint.**
- **belső tanszéki szabályzat:** a témavezetőnek – **amennyiben nem ad meg más határidőt és készültségi szintet** – a fenti szakdolgozati leadási határidők előtt **2 héttel legalább 80%-os készültségi fokon** meg kell küldeni a szakdolgozatot, **ellenkező esetben a szakdolgozatot nem tudják leadni a TVSZ-ben meghatározott határidőig.**

Amennyiben a szakdolgozat végleges címe eltér a témabejelentéskor megadott várható címtől, de a választott témát ez nem érinti, akkor nem szükséges új témabejelentést tenni, hanem a szakdolgozat leadásakor kell a témavezetőnek nyilatkoznia a *konzultációk igazolása és nyilvánossági nyilatkozat* dokumentumon arról, hogy a szakdolgozat végleges címe beleilleszkedik a választott témába.

A szakdolgozat elektronikus és papíralapú leadása

A szakdolgozat bekötési színe fekete, a felirat rajta aranszínű és dombornyomott. A bekötött szakdolgozat külső borítójára felírandó a szakdolgozat szó, a dolgozat címe, a dolgozat írójának neve, a benyújtás

évszáma. A szakdolgozat első lapján fel kell tüntetni a kar nevét, a szakdolgozat szót, a dolgozat címét, készítőjének nevét, (évfolyam, csoport megjelöléssel), valamint azt, hogy ki volt a témavezető és mely oktatási szervezeti egység (intézet) keretén belül készült.

A szakdolgozat leadásának feltétele, hogy a hallgató (mint a mű szerzője) hozzájárul a szakdolgozatának nyilvánosságra hozatalához. A szakdolgozat megírása során a hallgatónak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy megváltoztasson minden olyan adatot, amelyek feltüntetése sértene harmadik személyek jogos gazdasági érdekeit vagy személyiségi jogait. Amennyiben a szakdolgozat tartalma nem teszi lehetővé, hogy az adatokat megváltoztassák, úgy a **szakdolgozat leadási határidejét megelőző 30. napig** a hallgató kérheti a Tanulmányi Bizottságtól annak titkosítását. Kérelemhez csatolni kell a témavezető nyilatkozatát, miszerint az abban szereplő adatok teljes körű megváltoztatása esetén is beazonosíthatóak lennének azok a harmadik személyek, akik védelmében a szakdolgozat titkosítása indokolt. A titkosítási kérelemben meg kell jelölni a titkosítás időtartamát, amely azonban legfeljebb 15 év lehet.

A szakdolgozatba be kell köttetni a *konzultációk igazolása és nyilvánossági nyilatkozat* dokumentumot és a *plágiumnyilatkozatot* (TVSZ. 5. számú függelékében található nyilatkozatot) eredeti példányban. A szakdolgozatot a folyó szöveg végén – az összegzést követően, de a mellékletek, bibliográfia előtt a végén alá kell írni.

A szakdolgozat egy bekötött példányát a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszéken kell leadni.

A szakdolgozatot elektronikusan a NEPTUN rendszerben kell benyújtani a Tanulmányi Osztály tájékoztatója szerint. Az elektronikusan benyújtott szakdolgozatnak tartalmaznia kell a nyomtatott formához csatolt összes mellékletet. A Tanulmányi Osztály a NEPTUN rendszerbe feltöltött szakdolgozat formai helyességét ellenőrzi. Az elektronikus fájl(ok) NEPTUN-ban történő feltöltésére vonatkozó információkat a Tanulmányi Osztály vezetője teszi közzé.

A NEPTUN-ban a fájl kiterjesztése: „docx”. Emellett a szakdolgozat szövegét „pdf” formátumban is fel kell tölteni. Hanganyag esetén a hanganyagot fel kell tölteni valahová és a linkjét kell betenni a szakdolgozatba. Ez meg fogja növelni a szakdolgozat méretét. Ezért mind a Word, mind a PDF fájlt tömörítenie kell ZIP formátumba és így feltölteni a Neptunba. A ZIP fájl mérete maximum 290 MB lehet. Amennyiben a dokumentum meghaladja-e a 290 MB-t, akkor le kell gépelni a hanganyagot (pl. az interjú(ka)t) és fel kell tölteni azt külön a „Szakdolgozat melléklet” típusba. Bővebb felvilágosítást a Tanulmányi Osztály tud adni ezzel kapcsolatban.

A szakdolgozat értékelése

ELŐSZÖR AZ ELFOGADHATÓSÁG SZEMPONTJAI KERÜLNEK ÉRTÉKELÉSRE:

(Amennyiben az alábbi feltételek bármelyike is nem teljesül, a dolgozat elégtelenre értékelendő.)

	Szempontok	Tovább értékelhető a dolgozat, ha... ²	Elégtelen a dolgozat, ha... ³
1.	A dolgozat az Egyetem által rögzített formai, hivatkozási és terjedelmi előírásoknak megfelel. - tartalomjegyzék oldalszámmal; - a főszöveg terjedelme megfelelő; - több fejezetre tagolt szakdolgozat; - szabályos hivatkozások; - szakirodalom-jegyzék.	megfelel	nem felel meg
2.	A szerző a konzulens/bíráló legjobb tudomása szerint Amennyiben plagizál kérjük feltüntetni, hogy honnan: 	nem plagizál	plagizál
3.	A dolgozatban lévő egyértelmű és súlyos helyesírási hibák száma: ⁴	nem haladja meg a 10-et	meghaladja a 10-et
4.	A dolgozatban lévő egyértelmű és súlyos nyelvhelyességi hibák száma: ⁵	nem haladja meg a 20-at	meghaladja a 20-at
5.	A szerző minimum 10 nyomtatásban megjelent szakirodalmat (könyv, folyóiratcikk, stb.) felhasznált. Amennyiben többségében vagy csak online szakirodalom érhető el a témában, akkor ez feltüntetésre került a szakirodalom-jegyzékben.	teljesül	nem teljesül

² Megfelelő aláhúzendő!

³ Megfelelő aláhúzendő!

⁴ Helyesírási hiba az, ami nem felel meg a hatályos helyesírási szabályoknak, például ige-kötők helytelen használata, helytelen toldalék, szavak írásmódja, súlyos egyeztetési hibák stb. **Dolgozatban kérjük jelölni!**

⁵ Nyelvhelyességi hibának számít többek között a központosítási hiba, bizonyos egyeztetési hibák, értelemzavaró megfogalmazások stb. **Dolgozatban kérjük jelölni!**

A SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS MELLETT A BÍRÁLÓK AZ ALÁBBI SZEMPONTRENDSZER SZERINT PONTOZZÁK A DOLGOZATOT:

	Szemponatok	Adható pont	Adott pont
1.	A témaválasztás indoklása, időszerűsége, egyedisége (gyakorlati alkalmazhatósága), összhang a cím és a tartalom között.	0-5	
2.	Az adott tudományterület konvencióinak megfelelő, tudományos és szakmai szempontból pontos, illetve az adott elemzéshez szükséges fogalmi apparátus következetes alkalmazása.	0-5	
3.	A dolgozat szakirodalmi és elméleti megalapozottsága, hazai és külföldi szakirodalom feldolgozása, értékelése, elemzése és a saját eredményekkel való összevetése.	0-10	
4.	A kutatói kérdés, az adatgyűjtés és –feldolgozás megfelelősége. Empirikus vizsgálatok és/vagy forráskritika; megfelelő mintavétel és/vagy a források megfelelő köre; az adatok hitelessége, rendezettsége, rögzítésének és feldolgozásának megfelelő módja. A téma szakszerű feldolgozása, megfelelő módszertan, nem csupán leíró jelleg. Kritikai reflexiók, összefüggések meglátása.	0-10	
5.	A dolgozat szerkezete, a témakörök kifejtésének arányossága, a fő- és alfejezetek tagolásának logikája, a dolgozat struktúrája, áttekinthetősége, címrendszere.	0-5	
6.	Összegző megállapítások, saját vélemény, a címben és a bevezetőben megfogalmazott célkitűzés teljesültsége, helyesen levont következtetések	0-10	
7.	A dolgozat nyelvhelyessége, stílusa, külalakja, alaki megfelelőség. A fogalmazás szabatossága és gördülékenysége, ábrák és táblázatok áttekinthetősége.	0-5	
8.	Az adott pontszámokat kérjük összesíteni!	Összes pontszám:	

A DOLGOZAT ÉRTÉKELÉSE AZ ELÉRT PONTSZÁM ALAPJÁN (ALÁHÚZANDÓ):

0-25 pont	elégtelen
26-30 pont	elégséges
31-35 pont	közepes
36-43 pont	jó
44-50 pont	jeles